

Budapestre vonatkozó ujságcikkek		Osztályozás	
		Tárgy	613.41
Szerző: B. J.		Hely	
Cím: <i>Kincs a homályban.</i>		Idő	
Forrás: <i>Magyar Nemzet</i>		Személy	
	1965. júl. 30.		"1965"
(Hely)	(Idő)	(Köt. v. füz.)	(Oldal)
		Helyszám	

Kincs a homályban

Nyári esteken sok külföldi járókelő figyelt fel egy érdekes kis épülecsoportha a budai Fő utca és Ganz utca sarkán. Intim hangulatú empire homlokzat mellett négyszázéves terméskő falak; felettük — mint valami óriás teknősbéka-család — domború kupolák csoportja lapul. A csöndes utcasarok fürdő-történetünk egyik sarkpontja is — mert a Királyfürdő egyike annak a négy budai török fürdőnek, melyek miatt a külföld régészeinek, történészeinek, építészeinek érdeklődése legélénkebben fordul felénk. Világjelentőségű műemlékek ezek (a római emlékeink mellett), mert a török művészet kultikus alkotásai után fürdő-építészetében alkotta a legjelentősebbet. Nemcsak »keleti« kényelem- és pompa-szeretetből, hanem azért is, mert a fürdés összefüggött az iszlám előírta mosdások kötelező parancsaival. A vízzel takarékos török gőzfürdő, a »hamam« mellett a medencés, melegvízű törökfürdő, az »ilidzsa« és a »kaplidzsa« fénykorát érte el Budán, a bővízű hévforrások birtokában. Evlia Cselebi nyolc ilyen pompás fürdőt ír le itt kortársi útirajzában, mely közül négynek a magja — kupolás nyolcszögű medencecsarnoka — csodával határos módon épségben

maradt ránk a háborúk viszontagságai ellenére. Sőt: a Rudas-, Császár-, Rác- és Királyfürdőben ma is működnek ezek az eredeti török fürdők. A Királyfürdő pedig ma is ugyanazon a technikai elven »üzemel«, melyet török mérnökök eszeltek ki, akik fél kilométernél hosszabb csövörvezették be a mai Lukácsfürdő vizét az cstromoktól gyakran zaklatott város falai mögé.

A Rudas kupolacsarnok, majd a Királyfürdő gondos helyreállításával török fürdőink műemléki rekonstrukciója, érdeklődők számára történő hozzáférhetővé-tétele jelentős lépést tett előre; a Császárfürdő török csarnokának méltó műemléki keretbe való helyezését most készítik elő.

Bizonyos, hogy két utca találkozásába illeszkedő érdekes helyzetével városképileg is a legzártabb, legtökéletesebb történelmi élményt a Királyfürdő nyújtja valamennyi török fürdőnk közül — érdemes volna rá fokozott figyelmet irányítani. Most, mikor fontos és művészi épületeink artiztikus kivilágítása oly jó úton halad, méltán gondolhatnánk e méretben szerény, de jelentőségben felbecsülhetetlen kincsünk stílusos esti megvilágítására is!

B. J.